

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B**

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA
2001/81/EB**

2001 m. spalio 23 d.

dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų

(OL L 309, 27.11.2001, p. 22)

iš dalies keičiama:

Oficialusis leidinys

	Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u> Tarybos Direktyva 2006/105/EB 2006 m. lapkričio 20 d.	L 363	368	20.12.2006

iš dalies keičiama:

► <u>A1</u> Aktas dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų	L 236	33	23.9.2003
---	-------	----	-----------

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA
2001/81/EB**

2001 m. spalio 23 d.

dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽⁴⁾ ir remdamiesi 2001 m. rugpjūčio 2 d. Taikinimo komiteto patvirtintu bendru tekstu,

kadangi:

- (1) Penktosios aplinkosaugos veiksmų programos bendras požiūris ir strategija buvo patvirtinti 1993 m. vasario 1 d. Tarybos rezoliucijoje ir valstybių narių Vyriausybių atstovų susitikime Taryboje dėl Bendrijos programos politikos ir veiksmų aplinkosaugos ir darnaus vystymo klausimais ⁽⁵⁾, ji nustato tokius tikslus, kad Bendrijoje nebūtų viršijami rūgštėjimo kritinės apkrovos ir lygiai. Programoje reikalaujama, kad visi žmonės būtų veiksmingai apsaugoti nuo oro taršos keliamo pavojaus jų sveikatai ir kad nustatant leidžiamus taršos lygius būtų atsižvelgiama į aplinkos apsaugą. Programoje taip pat reikalaujama, kad Pasaulinės sveikatos apsaugos organizacijos (PSO) pateiktos rekomenduojamos vertės taptų privalomos Bendrijos lygiu.
- (2) Valstybės narės pasirašė Jungtinių Tautų Europos ekonominės komisijos (UNECE) konvencijos 1999 m. gruodžio 1 d. Gotenburgo protokolą dėl tolimos tarpvalstybinės atmosferos teršalų pernašos, kad būtų sumažintas rūgštėjimas, eutrofikacija ir pažemio ozono koncentracija.
- (3) 1998 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 2179/98/EB dėl Europos bendrijos politikos ir veiksmų programos dėl aplinkos ir tvarios plėtros „Tvarumo link“ peržiūrėjimo ⁽⁶⁾, apibrėžta, kad ypatingas dėmesys turėtų būti skirtas sukurti ir įgyvendinti strategiją, kurios tikslas užtikrinti, kad nebūtų viršijami kritinės apkrovos, susiję su rūgštėjimu, eutrofikacija ir fotocheminiu teršalų poveikiu.
- (4) 1992 m. rugsėjo 21 d. Tarybos direktyva 92/72/EEB dėl oro taršos ozonu ⁽⁷⁾ reikalauja, kad Komisija įteiktų Tarybai ataskaitą apie fotocheminės taršos Bendrijoje įvertinimą, kartu pridedant Komisijos pasiūlymus, kuriuos ji laiko tinkamais kontroliuoti

⁽¹⁾ OL C 56 E, 2000 2 29, p. 34.

⁽²⁾ OL C 51, 2000 2 23, p. 11.

⁽³⁾ OL C 317, 2000 11 6, p. 35.

⁽⁴⁾ 2000 m. kovo 15 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 377 2000 12 29, p. 159), 2000 m. lapkričio 7 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 375, 2000 12 28, p. 1) ir 2001 m. kovo 14 d. Europos Parlamento sprendimas (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje). 2001 m. rugsėjo 20 d. Europos Parlamento sprendimas ir 2001 m. rugsėjo 27 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁵⁾ OL C 138, 1993 5 17, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 275, 1998 10 10, p. 1.

⁽⁷⁾ OL L 297, 1992 10 13, p. 1.

▼B

- atmosferos taršą pažemio ozonu, ir prireikus dėl išmetamų ozono pirmtakų kiekio sumažinimo.
- (5) Didelėse Bendrijos zonose iškrinta rūgštėjimą ir eutrofikaciją sukeltantys teršalai tokiomis koncentracijomis, kurios turi nepažeidžiamą poveikį aplinkai. Visose valstybėse narėse yra gerokai viršijamos šių teršalų PSO rekomenduojamos žmonių sveikatos ir augmenijos apsaugos nuo fotocheminės taršos vertės.
 - (6) Todėl turėtų būti palaiapsniui neleidžiama viršyti kritinių apkrovų ir paisoma rekomenduojamų lygių.
 - (7) Šiuo metu techniškai yra neįmanoma siekti ilgalaikių tikslų pašalinant nepažeidžiamus rūgštėjimo poveikius ir sumažinant pažemio ozono poveikį žmogui ir aplinkai iki PSO nustatytų rekomenduojamų verčių. Todėl turi būti numatyti tarpiniai aplinkosaugos tikslai dėl rūgštėjimo ir dėl taršos pažemio ozonu, kuriais būtų pagrįstos priemonės, būtinos tokiai taršai sumažinti.
 - (8) Tarpiniuose aplinkosaugos tikslų bei juos įgyvendinant turėtų būti atsižvelgta į technines galimybes bei susijusias išlaidas ir naudą. Šios priemonės turėtų užtikrinti, kad Bendrijoje bet kokie veiksmai, kurių imamasi, būtų ekonomiškai efektyvūs, ir turėtų būti atsižvelgta į poreikį vengti pernelyg didelių išlaidų kiekvienoje valstybėje narėje atskirai.
 - (9) Tolimosios tarpvalstybinės oro teršalų pernašos prisideda prie rūgštėjimo, dirvožemio eutrofikacijos ir pažemio ozono susidarymo procesų, o jų sumažinimas reikalauja suvienytų Bendrijos veiksmų.
 - (10) Sumažinant išmetamų teršalų, sukeltančių rūgštėjimą ir poveikį pažemio ozonui, kiekį, taip pat bus sumažinta dirvožemio eutrofikacija.
 - (11) Kiekvienai valstybei narei nustatomos sieros dioksido, azoto dioksido, lakųjų organinių junginių ir amoniako ribos yra ekonomiškai efektyvus būdas siekiant, kad būtų įgyvendinti tarpiniai aplinkosaugos tikslai. Tokios ribos leis Bendrijai ir valstybėms narėms veikti lanksčiai juos taikant.
 - (12) Valstybės narės turėtų būti atsakingos už priemonių, reikalingų, kad būtų laikomasi siektinų į atmosferą išmetamų teršalų nacionalinių ribų, įgyvendinimą. Bus reikalinga įvertinti pažangą, padarytą laikantis siektinų išmetamų į atmosferą teršalų ribų. Todėl turėtų būti sukurtos nacionalinės į atmosferą išmetamų teršalų kiekio sumažinimo programos ir apie jas pranešama Komisijai, bei į jas turėtų būti įtraukta informacija apie priimtas arba numatytas priemones, būtinas, kad būtų laikomasi siektinų į atmosferą išmetamų teršalų ribų.
 - (13) Pagal Sutarties 5 straipsnyje nurodytą subsidiarumo principą ir ypač atsižvelgiant į atsargumo principą, valstybės narės šios direktyvos tikslo, t. y. rūgštėjimą ir eutrofikaciją sukeltančių teršalų bei išmetamų ozono pirmtakų kiekių ribojimo, negali tinkamai įgyvendinti dėl tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų pobūdžio, ir todėl jį geriau įgyvendintų Bendrija; pagal proporcingumo principą ši direktyva apima tik tai, kas reikalinga šiam tikslui pasiekti.
 - (14) Valstybės narės turėtų parengti savalaikę pažangos, padarytos išmetamų į atmosferą teršalų ribų atžvilgiu, apžvalgą, taip pat apžvalgą, kurioje patikslinama, kiek šių ribų įgyvendinimas galėtų atitikti tarpinius aplinkosaugos tikslus visoje Bendrijoje. Tokioje apžvalgoje taip pat turėtų būti atsižvelgta į mokslo ir technikos pažangą, Bendrijos leidžiamų teisės aktų plėtrą bei išmetamų teršalų kiekio sumažinimą už Bendrijos ribų, *inter alia*, ypatingą dėmesį skiriant šalių kandidačių padarytai pažangai. Šioje apžvalgoje Komisija turėtų toliau išnagrinėti su išmetamų į atmosferą teršalų ribomis susijusias išlaidas ir naudą,

▼B

išskaitant jų ekonominį efektyvumą, didžiausias išlaidas ir naudą, jų socialinį ekonominį poveikį, bei poveikį konkurencingumui. Šioje apžvalgoje taip pat turėtų būti atsižvelgta į šios direktyvos taikymo srities apribojimus.

- (15) Šiuo tikslu Komisija parengia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, ir, jeigu ji laiko tai reikalinga, siūlo padaryti tam tikrus šios direktyvos pakeitimus, kuriuose, *inter alia*, būtų atsižvelgta į atitinkamų Bendrijos teisės aktų poveikį, nustatant siektinas išmetamų į atmosferą teršalų ribas ir konkrečių taršos šaltinių gaminių standartus, bei kitus tarptautinius teisės aktus dėl teršalų išmetimų iš laivų ir lėktuvų.
- (16) Jūrų transportas yra didelis išmetamų sieros dioksido ir azoto dioksido šaltinis, taip pat jis didina oro teršalų koncentracijas bei jų nusėdimą Bendrijoje. Todėl šis išmetamų teršalų kiekis turėtų būti sumažintas. 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyvos 1999/32/EB dėl sieros kiekio sumažinimo tam tikrose skystojo kuro rūšyse ir iš dalies pakeičiančios Direktyvą 93/12/EEB ⁽¹⁾, 7 straipsnio 3 dalis reikalauja, kad Komisija išnagrinėtų, kurių priemonių galima būtų imtis, kad būtų sumažintas kitų jūrinio kuro rūšių, kurios neapibrėžtos minėtos direktyvos 2 straipsnio 3 dalyje, degimo produktų sukeltas rūgštėjimas.
- (17) Valstybės narės turėtų stengtis kaip galima greičiau ratifikuoti Tarptautinės konvencijos dėl taršos iš laivų prevencijos (MARPOL) VI priedą.
- (18) Kadangi rūgštėjimo ir taršos ozonu problema pasireiškia ir už valstybių narių ribų, Komisija turėtų toliau nagrinėti poreikį kurti suderintas Bendrijos priemones, nepažeisdama 1996 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyvos 96/61/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės ⁽²⁾ 18 straipsnio, siekiant išvengti konkurencijos sąlygų iškraipymų, ir atsižvelgiant į pusiausvyrą tarp gaunamos naudos ir išlaidų.
- (19) Šios direktyvos nuostatos turėtų būti taikomos nepažeidžiant Bendrijos teisės aktų, reglamentuojančių šių teršalų išmetimą iš konkrečių šaltinių, ir į Tarybos direktyvos 96/61/EB nuostatas dėl išmetamųjų teršalų ribinių verčių bei geriausių prieinamų gamybos būdų naudojimo.
- (20) Išmetamų į atmosferą teršalų ataskaitos yra reikalingos kontroliuoti pažangą, padarytą siekiant laikytis į atmosferą išmetamų teršalų ribų, ir kurios turi būti sudaromos pagal tarptautinę suderintą metodiką, bei jas reguliariai pateikiant Komisijai ir Europos aplinkos agentūrai (EAA).
- (21) Valstybės narės turėtų nustatyti taisykles dėl nuobaudų, taikytinų už šios direktyvos nuostatų pažeidimus, ir užtikrinti, kad tos taisyklės bus vykdomos. Baudos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.
- (22) Priemonės, įgyvendinančios šią direktyvą, turėtų būti priimtos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽³⁾.
- (23) Komisija ir valstybės narės turėtų bendradarbiauti tarptautiniu mastu, siekdamas šios direktyvos tikslų,

⁽¹⁾ OL L 121, 1999 5 11, p. 13.

⁽²⁾ OL L 257, 1996 10 10, p. 26.

⁽³⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

▼B

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

*1 straipsnis***Tikslas**

Šios direktyvos tikslas yra apriboti į atmosferą išmetamų rūgštėjimą ir eutrofikaciją sukeliančių teršalų ir ozono pirmtakų medžiagų kiekius, kad būtų pagerinta Bendrijos aplinkos ir žmonių sveikatos apsauga nuo pavojų, kuriuos sukelia nepageidaujami rūgštėjimo, dirvožemio eutrofikacijos ir pažemio ozono poveikiai, bei siekti ilgalaikių tikslų: neviršyti kritinių lygių ir apkrovų bei veiksmingai apsaugoti visus žmones nuo pripažintų pavojaus rūšių, kuriuos sukelia atmosferos tarša, nustatant į atmosferą išmetamų teršalų ribas, kaip gairę imant 2010 ir 2020 metus, taip pat naudojant tolimesnes apžvalgas, kaip numatyta 4 ir 10 straipsniuose.

*2 straipsnis***Taikymo sritis**

Ši direktyva taikoma valstybių narių teritorijoje bei jų išimtinėse ekonominėse zonose į atmosferą iš visų taršos šaltinių išmetamiems 4 straipsnyje nurodytiems teršalams, kurie susidaro dėl žmonių veiklos.

Ji netaikoma:

- a) iš tarptautinio jūrų laivyno transporto išmetamiems teršalams;
- b) iš aviacijos, išskyrus pakilimo ir nusileidimo ciklus, išmetamiems teršalams;
- c) Ispanijai – Kanarų salose išmetamiems teršalams;
- d) Prancūzijai – užjūrio departamentuose išmetamiems teršalams;
- e) Portugalijai – Maderoje ir Azorų salose išmetamiems teršalams.

*3 straipsnis***Apibrėžimai**

Šioje direktyvoje:

- a) „AOT 40“ – tai didesnių nei $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (= 40 ppb) ir $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ pažemio ozono 1 valandos koncentracijų, matuotų kasmet nuo gegužės iki liepos mėn. kasdien šviesiu paros metu, skirtumų suma;
- b) „AOT 60“ – tai didesnių nei $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (= 60 ppb) ir $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ pažemio ozono 1 valandos koncentracijų, matuotų metus, skirtumų suma;
- c) „kritinė apkrova“ – tai vieno arba kelių teršalų poveikio kiekybinė išraiška, žemiau kurios, kaip rodo dabartiniai mokslo duomenys, jautrūs aplinkos elementai nepatiria jokio žymesnio neigiamo poveikio;
- d) „kritinis lygis“ – tai atmosferoje esančių teršalų koncentracija, kurią viršijus, kaip rodo dabartiniai mokslo duomenys, receptoriai, tokie kaip žmonės, augalai, ekosistemos ar medžiagos, gali patirti tiesioginį neigiamą poveikį;
- e) „teršalų išmetimas“ – tai medžiagos išleidimas į atmosferą iš taškinio arba difuzinio (išsisklaidžiusio) šaltinio;
- f) „tinklo gardelė“ – 150 km x 150 km kvadratas, naudojamas kritinėms apkrovoms Europos mastu žymėti žemėlapyje bei išmetamų į atmosferą teršalų kiekių bei nuosėdų monitoringui, vykdomam pagal tolimųjų oro teršalų pernašų konvencijos protokolą dėl bendradarbia-

▼B

- vimo programos tolimųjų atmosferos teršalų pernašų Europoje monitoringo ir vertinimo srityje (EMEP);
- g) „pakilimo ir nusileidimo ciklas“ – tai ciklas, kurį sudaro toliau nurodytas kiekvieno darbo režimo laikas: nusileidimas – 4,0 minutės, riedėjimas žeme arba riedėjimas tuščiąja eiga – 26,0 minutės, pakilimas – 0,7 minutės, aukštėjimas – 2,2 minutės;
- h) „į atmosferą išmetamų teršalų nacionalinės ribos“ – tai didžiausias teršalo kiekis, išreikštas kilotonomis, kuris gali būti išmestas valstybėje narėje kalendoriniais metais;
- i) „azoto oksidai“ ir „ NO_x “ – tai azoto oksidas ir azoto dioksidas, išreikšti azoto dioksidu;
- j) „pažemio ozonas“ – tai pačioje žemiausioje troposferos dalyje esantis ozonas;
- k) „lakieji organiniai junginiai“ ir „LOJ“ – tai visi organiniai junginiai, susidarantys dėl žmogaus veiklos, išskyrus metaną, kurie saulės šviesoje reaguodami su azoto oksidais gali sudaryti fotocheminius oksidatorius.

*4 straipsnis***Išmetamų teršalų nacionalinės ribos**

1. Ne vėliau kaip iki 2010 m. valstybės narės apriboja metinius išmetamų sieros dioksido (SO_2), azoto oksidų (NO_x), lakiųjų organinių junginių (LOJ) ir amoniako (NH_3) kiekius, kad jie neviršytų I priede nustatytų išmetamų teršalų ribų, atsižvelgiant į visus Bendrijoje taikomų priemonių pakeitimus, priimtus pagal 9 straipsnyje nurodytas ataskaitas.
2. Valstybės narės užtikrina, kad nuo 2010 m. nė vienais metais nebus viršijamos I priede nustatytos ribos.

*5 straipsnis***Tarpiniai aplinkosaugos tikslai**

I priede nustatytų ribų taikymo tikslas yra iki 2010 m. visoje Bendrijoje patenkinti šiuos tarpinius aplinkosaugos tikslus:

a) *Rūgštėjimas*

Rajonuose, kuriuose yra viršijamos kritinės apkrovos, palyginus su 1990 m. padėtimi, jos sumažinamos ne mažiau kaip 50 % (kiekvienoje tinklo gardelėje).

b) *Pažemio ozono poveikis sveikatai*

Pažemio ozono apkrova, žemesnė negu žmonių sveikatai nustatytas kritinis lygis ($AOT_{60} = 0$), visose tinklo gardelėse, palyginus su 1990 m. padėtimi, sumažinama dviem trečdaliais. Be to, pažemio ozono apkrova bet kurioje tinklo gardelėje turi neviršyti absoliučios 2,9 ppm.h ribos.

c) *Pažemio ozono poveikis augmenijai*

Pažemio ozono apkrova, žemesnė negu pasėliams ir pusiau natūraliai augančiam augmenijai nustatytas kritinis lygis ($AOT_{40} = 3$ ppm.h), palyginus su 1990 m. padėtimi, sumažinama dviem trečdaliais. Be to, pažemio ozono apkrova turi neviršyti absoliučios 10 ppm.h ribos, išreikštos kaip 3 ppm.h dydžio kritinio lygio viršijimas bet kurioje tinklo gardelėje.

6 straipsnis

Nacionalinės programos

1. Valstybės narės ne vėliau kaip iki 2002 m. spalio 1 d. parengia 4 straipsnyje nurodytų nacionalinio išmetamų teršalų kiekio laipsniško sumažinimo programas, siekiant, kad vėliausiai iki 2010 m. būtų pasiektos I priede nustatytos išmetamų teršalų nacionalinės ribos.
2. Nacionalinėse programose pateikiama informacija apie pasirinktą ir numatytą politiką bei priemones, taip pat šios politikos ir priemonių poveikio 2010 m. vertinimai. Turi būti pateikiami numatomi svarbūs nacionalinių išmetamų teršalų kiekių geografinio pasiskirstymo pokyčiai.
3. Valstybės narės prireikus nacionalines programas patikrina ir atnaujina iki 2006 m. spalio 1 d.
4. Valstybės narės leidžia visuomenei ir tokioms organizacijoms kaip aplinkosaugos organizacijos naudotis programomis, parengtomis pagal šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalis. Informacija, kuri pagal šią dalį pateikiama visuomenei ir organizacijoms, turi būti aiški, išsami ir lengvai prieinama.

7 straipsnis

Išmetamų teršalų apskaita ir prognozės

1. Valstybės narės parengia ir kasmet atnaujina 4 straipsnyje nurodytų išmetamų teršalų apskaitą bei jų prognozes 2010 m.
2. Valstybės narės, taikydamos III priede nurodytą metodiką, sudaro išmetamų teršalų apskaitą ir prognozes.
3. Komisija, padedant Europos aplinkos agentūrai ir bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, remdamasi jų teikiama informacija, sudaro 4 straipsnyje nurodytų teršalų apskaitą ir prognozes. Šios apskaitos ir prognozės turi būti prieinamos visuomenei.
4. Bet koks III priede nurodytos metodikos atnaujinimas atliekamas 13 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

8 straipsnis

Valstybių narių ataskaitos

1. Valstybės narės kasmet ne vėliau kaip iki gruodžio 31 d. Komisijai ir Europos aplinkos agentūrai pateikia savo nacionalines išmetamų teršalų apskaitas ir išmetamų teršalų prognozes 2010 m. pagal 7 straipsnį. Galutiniai išmetamų teršalų apskaitos (aprašo) duomenys pateikiami už priešpaskutinius metus, o laikinieji išmetamų teršalų apskaitos duomenys – už praėjusius metus. Išmetamų teršalų prognozėse turėtų būti pateikta informacija, padedanti kiekybiškai įvertinti juos rengiant naudotas socialines ekonomines prielaidas.
2. Valstybės narės ne vėliau kaip iki 2002 m. gruodžio 31 d. praneša Komisijai apie programas, parengtas pagal 6 straipsnio 1 ir 2 dalis.
Valstybės narės ne vėliau kaip iki 2006 m. gruodžio 31 d. praneša Komisijai apie atnaujintas programas, parengtas pagal 6 straipsnio 3 dalį.
3. Komisija gautas nacionalines programas išsiunčia kitoms valstybėms narėms per vieną mėnesį nuo jų gavimo.
4. Komisija, laikydamosi 13 straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos, nustato nuostatas, kurios užtikrina, kad ataskaitos apie nacionalines programas būtų nuoseklios ir viešos.

9 straipsnis

Komisijos ataskaitos

1. 2004 ir 2008 metais Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą apie pažangą, padarytą įgyvendinant I priede nustatytas išmetamų į atmosferą teršalų nacionalines ribas, taip pat apie tai, kaip iki 2010 m. bus įgyvendinti 5 straipsnyje numatyti tarpiniai aplinkosaugos tikslai ir kaip iki 2020 m. bus įgyvendinti 1 straipsnyje numatyti ilgalaikiai tikslai. Ataskaitoje yra pateikiamas ekonominis įvertinimas, įskaitant ekonominį efektyvumą, naudą, didžiausių išlaidų ir naudos įvertinimą, taip pat išmetamų į atmosferą teršalų nacionalinių ribų įgyvendinimo socialinis ekonominis poveikis konkrečiose valstybėse narėse ir sektoriuose. Joje taip pat pateikiama šios direktyvos taikymo srityje numatytų apribojimų santrauka, kaip apibrėžta 2 straipsnyje, ir įvertinimas, kiek reiktų toliau mažinti išmetamų teršalų kiekį, kad jie atitiktų 5 straipsnyje tarpinius numatytus aplinkosaugos tikslus. Atsižvelgiama į pagal 8 straipsnio 1 ir 2 dalį parengtas valstybių narių ataskaitas, *inter alia*, taip pat į:

- a) visus naujus Bendrijos teisės aktus, kurie gali būti priimti tam tikriems taršos šaltiniams nustatant išmetamųjų teršalų ribines vertes ir produktų standartus;
- b) geriausių prieinamų gamybos būdų vystymą, naudojantis Direktyvos 96/61/EB 16 straipsnyje numatytu informacijos apsikeitimu;
- c) iš esamų didelių kurą deginančių įrenginių išmetamo sieros dioksido ir azoto oksidų kiekio sumažinimo tikslus 2008 m., apie kuriuos valstybės narės praneša pagal 2001 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/80/EB dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš didelių kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo ⁽¹⁾;
- d) išmetamų teršalų kiekio sumažinimą ir trečiųjų šalių įsipareigojimus, ypačingą dėmesį atkreipiant į priemones, kurių turi būti imtasi šalyse kandidatėse, bei į galimybę toliau mažinti išmetamųjų teršalų kiekį Bendrijos kaimynystėje esančiuose regionuose;
- e) visus naujus Bendrijos teisės aktus bei visus kitus tarptautinius teisės aktus dėl iš laivų ir lėktuvų išmetamų teršalų;
- f) transporto vystymą ir visus paskesnius veiksmus kontroliuojant iš transporto priemonių išmetamus teršalus;
- g) vystymąsi žemės ūkio, naujų galvijų rūšių kūrimo srityse, bei patobulintus išmetamų teršalų kiekio sumažinimo metodus žemės ūkio sektoriuje;
- h) visus didesnius pokyčius energijos tiekimo rinkoje bet kurioje valstybėje narėje ir naujas prognozes, atspindinčias veiksmus, kurių imasi valstybės narės, kad būtų laikomasi su klimato kaita susijusių tarptautinių įsipareigojimų;
- i) dabartinių ir planuojamų kritinių apkrovų viršijimų ir PSO rekomenduojamų pažemio ozono verčių įvertinimą;
- j) galimybę nustatyti siūlomus tarpinius tikslus dirvožemio eutrofikacijai mažinti;
- k) naujus duomenis mokslo ir technikos srityje, įskaitant įvertinimą toliau nurodytų neapibrėžtų dalykų:
 - i) nacionalinės išmetamų į atmosferą teršalų apskaitos;
 - ii) investicijų informacinių duomenų;
 - iii) žinių apie tolimas tarpvalstybines oro teršalų pernašas ir jų nusėdimą;

⁽¹⁾ OL L 309, 2001 11 27, p. 1.

▼B

- iv) kritinių apkrovų ir lygių;
 - v) taikyto modelio
- ir neapibrėžtumo dėl išmetamų teršalų nacionalinių ribų, kurių turi būti laikomasi siekiant 5 straipsnyje nurodytų tarpinių aplinkosaugos tikslų, įvertinimą;
- l) į tai, ar būtina bet kuriai atskirai valstybei narei vengti pernelyg didelių išlaidų;
 - m) modelinio apskaičiavimo palyginimą su rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono stebėjimais, atsižvelgiant į pagerinimo modelius;
 - n) atitinkamais atvejais į galimą tam tikrų ekonominių svertų naudojimą;
2. 2012 m. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai praneša apie I priede nurodytų ribų atitikimą ir apie pažangą, padarytą įgyvendinant 5 straipsnyje nurodytus tarpinius aplinkosaugos tikslus, bei I straipsnyje nurodytus ilgalaikius tikslus. Rengiant ataskaitą atsižvelgiama į valstybių narių pagal 8 straipsnio 1 ir 2 dalį parengtas ataskaitas, taip pat į šio straipsnio 1 dalies a–n punktus.

*10 straipsnis***Peržiūra**

1. 9 straipsnyje nurodytose ataskaitose yra atsižvelgiama į 9 straipsnio 1 dalyje išvardintus veiksnius. Komisija, rengdama kiekvieną ataskaitą, remdamasi šiais veiksniais, pažanga, padaryta iki 2010 m. įgyvendinant į atmosferą išmetamų teršalų ribas, mokslo ir technikos pasiekimais, bei padėtimi, susidariusia siekiant pažangos įgyvendinant šios direktyvos tarpinius tikslus bei ilgalaikius tikslus siekiant neviršyti kritinių apkrovų ir lygių bei PSO rekomenduojamos oro kokybės ozono atžvilgiu, iš naujo apsvarsto šią direktyvą.
2. Peržiūroje, kuri turi būti baigta 2004 m., bus atliekamas II priede nurodytų orientacinių į atmosferą išmetamų teršalų ribų įvertinimas visoje Bendrijoje. Šių orientacinių ribų įvertinimas yra ta aplinkybė, į kurią atsižvelgiama atliekant tolimesnių ekonomiškai efektyvių veiksmų, kurių būtų galima imtis siekiant sumažinti visų atitinkamų teršalų kiekius visoje Bendrijoje iki 2010 m., įgyvendinant 5 straipsnyje išvardytus tarpinius aplinkosaugos tikslus, analizę.
3. Visose peržiūrose pateikiamas tolesnis įvertintų išlaidų ir naudų, susijusių su išmetamų teršalų nacionalinėmis ribomis, tyrimas, atliktas taikant naujausius modelius ir naudojantis visais prieinamais duomenimis, kad būtų kiek įmanoma mažiau neaiškumų, taip pat atsižvelgiant į Europos Sąjungos plėtrą bei į alternatyvių metodų privalumus, remiantis 9 straipsnyje išvardytomis aplinkybėmis.
4. Nepažeisdama Direktyvos 96/61/EB 18 straipsnio, siekdama išvengti konkurencijos sąlygų iškraipymų, bei atsižvelgdama į pusiausvyrą tarp iš tų veiksmų gaunamos naudų ir išlaidų, Komisija toliau nagrinėja poreikį plėtoti suderintas priemones, Bendrijoje skirtas patiems svarbiausiems ekonomikos sektoriams ir produktams, prisidedantiems prie rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono susidarymo.
5. Prie 9 straipsnyje nurodytų ataskaitų, prireikus, pridedami pasiūlymai dėl:
 - a) I priede nurodytų į atmosferą išmetamų teršalų nacionalinių ribų, siekiant, kad būtų įgyvendinti 5 straipsnyje nurodyti tarpiniai aplinkosaugos tikslai, ir (arba) dėl šių tarpinių aplinkosaugos tikslų pakeitimų;
 - b) galimybės toliau mažinti išmetamų teršalų kiekius, siekiant, geriausiai iki 2020 m., įgyvendinti šios direktyvos ilgalaikius tikslus;
 - c) priemonių, užtikrinančių šių ribų laikymąsi.

11 straipsnis

Bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis

Kad būtų skatinama siekti 1 straipsnyje nurodytų tikslų, Komisija ir valstybės narės atitinkamais atvejais, nepažeisdamos Sutarties 300 straipsnio, toliau tęsia dvišalį ir daugiašalį bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis ir konkrečiomis tarptautinėmis organizacijomis, kaip antai Jungtinių Tautų Europos ekonominė komisija (UNECE), Tarptautine jūrų organizacija (IMO) ir Tarptautine civilinės aviacijos organizacija (ICAO), įskaitant apskaitimą informacija apie mokslo ir technikos tyrimus bei plėtrą, siekiant pagerinti bazę, padedančią lengviau sumažinti išmetamų teršalų kiekius.

12 straipsnis

Ataskaitos apie iš laivų ir aviacijos išmetamus teršalus

1. Iki 2002 m. pabaigos Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie tai, kiek iš tarptautinio jūrų transporto išmetami teršalai prisideda prie rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono susidarymo Bendrijoje.
2. Iki 2004 m. pabaigos Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie tai, kiek iš aviacijos išmetami teršalai, išskyrus pakilimo ir nusileidimo ciklus, prisideda prie rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono susidarymo Bendrijoje.
3. Kiekvienoje ataskaitoje apibrėžiama veiksmų programa, kurios tam tikrais atvejais būtų galima imtis tarptautiniu ir Bendrijos lygiu, kad būtų sumažintas išmetamų teršalų kiekis konkrečiame sektoriuje, kuri toliau būtų nagrinėjama Europos Parlamente ir Taryboje.

13 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda Direktyvos 96/62/EB 12 straipsniu įsteigtas komitetas, toliau – komitetas.
 2. Pateikiant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.
- Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje nurodytas laikotarpis yra trys mėnesiai.
3. Komitetas patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

14 straipsnis

Nuobaudos

Valstybės narės nustato nuobaudas už pagal šią direktyvą priimtų nacionalinių nuostatų pažeidimus. Šios nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

15 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2002 m. lapkričio 27 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

▼B

Valstybės narės, priimdamos šias nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų tekstus.

16 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

17 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

▼ **M1***I PRIEDAS***SO₂, NO_x, VOC ir NH₃ išmetimo nacionalinės ribos, kurios turi būti pasiektos iki 2010 m. ⁽¹⁾**

Šalis	SO ₂ Kilotonos	NO _x Kilotonos	VOC Kilotonos	NH ₃ Kilotonos
Belgija	99	176	139	74
Bulgarija ⁽²⁾	836	247	175	108
Čekija	265	286	220	80
Danija	55	127	85	69
Vokietija	520	1 051	995	550
Estija	100	60	49	29
Graikija	523	344	261	73
Ispanija	746	847	662	353
Prancūzija	375	810	1 050	780
Airija	42	65	55	116
Italija	475	990	1 159	419
Kipras	39	23	14	09
Latvija	101	61	136	44
Lietuva	145	110	92	84
Liuksemburgas	4	11	9	7
Vengrija	500	198	137	90
Malta	9	8	12	3
Nyderlandai	50	260	185	128
Austrija	39	103	159	66
Lenkija	1 397	879	800	468
Portugalija	160	250	180	90
Rumunija ⁽²⁾	918	437	523	210
Slovėnija	27	45	40	20
Slovakija	110	130	140	39
Suomija	110	170	130	31
Švedija	67	148	241	57
Jungtinė Karalystė	585	1 167	1 200	297
EB 27	8 297	9 003	8 848	4 294

⁽¹⁾ Šios nacionalinės išmetimo ribos nustatytos siekiant įvykdyti 5 straipsnyje išdėstytus tarpinius aplinkosaugos uždavinius. Tikimasi, kad įvykdžius šiuos tikslus, dirvožemio eutrofikacija sumažės tiek, kad tas Bendrijos plotas, kuriame mitybinio azoto nuosėdimas viršija kritines apkrovas, sumažės apie 30 %, palyginus su 1990 m. padėtimi.

⁽²⁾ Šios nacionalinės išmetimo ribos yra laikinos ir nepažeidžia šios Direktyvos 10 straipsnyje numatytos peržiūros, kuri turi būti baigta 2008 m.

▼B*II PRIEDAS***I atmosferą išmetamų SO₂, NO_x ir LOJ ribos****▼M1**

	SO ₂ Kilotonos	NO _x Kilotonos	VOC Kilotonos
EB 27 ⁽¹⁾	7 832	8 180	7 585

⁽¹⁾ Šios nacionalinės išmetimo ribos yra laikinos ir nepažeidžia šios Direktyvos 10 straipsnyje numatytos peržiūros, kuri turi būti baigta 2008 m.

▼B

Šių ribų tikslas yra visoje Bendrijoje iki 2010 m. pasiekti 5 straipsnyje nustatytus tarpinius aplinkosaugos tikslus.

▼B

III PRIEDAS

Išmetamųjų teršalų apskaitos (aprašų) vykdymo ir prognozių nustatymo metodikos

Valstybės narės išmetamųjų teršalų apskaitą vykdo ir prognozes nustato taikydamos metodikas, dėl kurių buvo susitarta pagal Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pemašų konvenciją, ir tuo tikslu naudoja bendrą EMEP/CORINAIR (*) metodiką.

(*) Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodika.